

Số: 2436/2023/QĐST-DS

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 14 tháng 11 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Hoàng Hoa

Thư ký phiên họp: Bà Tăng Thị Hồng Thanh – Thư ký Tòa án nhân dân
Thành phố Hồ Chí Minh.

**Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên
họp:** Bà Trần Thị Thúy Ái – Kiểm sát viên

Ngày 14 tháng 11 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý 363/2023/TLST-VDS ngày 24 tháng 7 năm 2023 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 4995/2023 /QĐST-DS ngày 31 tháng 10 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Ông Dương K, sinh năm 1962; Địa chỉ: C H, Phường A, Quận D, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện hợp pháp của ông Dương K: Bà Phạm Thị Việt H, sinh năm 1991; Địa chỉ: C H, Phường A, Quận D, Thành phố Hồ Chí Minh.

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1. Ông Dương Như T, sinh năm 1961; Địa chỉ: E P, Taylors Lakes V Australia.

2. Ông Dương Như T1, sinh năm 1964; Địa chỉ: D W, Cairnlea V Australia.

Người đại diện hợp pháp của ông Dương Như T, Dương Như T1: Bà Phạm Thị Việt H, sinh năm 1991; Địa chỉ: C H, Phường A, Quận D, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Dương K có người đại diện hợp pháp bà Phạm Thị Việt H trình bày:**

Cha mẹ ông Dương K là ông Dương T2, sinh năm: 1917; mất ngày 19/04/1979 và bà Liêu A H1, sinh năm: 1940, mất ngày 16/09/2021; ông bà có 4 người con chung gồm:

1. Dương Như T (1961) tên gọi khác Dương Đ;
2. Dương K (1962), tên gọi khác là Dương Như K1;
3. Dương Như A (1963);
4. Dương Như T1 (1964), tên gọi khác Dương S.

Trong bốn người con thì bà Dương Như A là có dấu hiệu chậm phát triển tâm thần, không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình và đã được Ủy ban nhân dân Phường A1, Quận A, Tp . cấp giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 30/HCM/11/021, dạng khuyết tật thần kinh tâm thần, mức độ khuyết tật nặng vào ngày 24/04/2014.

Từ nhỏ Bà Dương Như A được mẹ ruột là Liêu A H1 trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến khi bà Liêu A H1 mất vào ngày 16/09/2021. Do ông Dương Như T1 và Dương Như T hiện đang sinh sống ở nước ngoài nên sau khi bà Liêu A H1 mất, ông Dương K1 là người chăm sóc, nuôi dưỡng bà Dương Như A. Đến thời điểm hiện tại, bà Dương Như A chưa lập gia đình và hiện đang được chăm sóc, điều trị tại V - Cơ Sở Bình Mỹ số C Đường A, Xã B, Huyện C, Tp .. Đề nghị Tòa án xem xét chấp nhận yêu cầu tuyên bố bà Dương Như A bị khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Dương Như T, Dương Như T1 có người đại diện hợp pháp bà Phạm Thị Việt H: Thống nhất với yêu cầu của ông Dương Kim .*

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Theo quy định tại Khoản 1 Điều 27, Điểm b Khoản 1 Điều 37 của Bộ Luật Tố tụng dân sự 2015, thì việc ông Dương K1 yêu cầu tuyên bố bà Dương Như A trú tại E B, Phường A, Quận A, Thành phố Hồ Chí Minh khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, do vụ án có đương sự là người nước ngoài.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

Xét yêu cầu của ông Dương K1 yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Dương Như A khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 6725/KLGD ngày 29/8/2023, của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Thành phố H, có Kết luận:

“1. Về y học: Dương sự có Tâm thần phân liệt, thể di chứng, giai đoạn hiện tại thuyên giảm không hoàn toàn (F20.54-ICD10).

2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Dương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Tại Khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định:

“4. Trừ trường hợp áp dụng quy định tại khoản 2 Điều 48 của Bộ luật này, người giám hộ của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do Tòa án chỉ định trong số những người giám hộ quy định tại Điều 53 của Bộ luật này. Trường hợp không có người giám hộ theo quy định trên, Tòa án chỉ định người giám hộ hoặc đề nghị một pháp nhân thực hiện việc giám hộ”.

Tại khoản 1 Điều 51 Bộ Luật Dân sự 2015 quy định: “Người thân thích của người được giám hộ là vợ, chồng, cha, mẹ, con của người được giám hộ; nếu không có ai trong số những người này thì người thân thích của người được giám hộ là ông, bà, anh ruột, chị ruột, em ruột của người được giám hộ; nếu cũng không có ai trong số những người này thì người thân thích của người được giám hộ là bác ruột, chú ruột, cậu ruột, cô ruột, dì ruột của người được giám hộ.

Như vậy, có căn cứ xác định bà Dương Như A là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Về cử giám hộ cho bà Dương Như A do bà A không có chồng con, cha mẹ bà đều đã qua đời, chỉ có người anh ruột còn lại ở tại Việt Nam là ông Dương K1, nên Tòa án chỉ định ông Dương Kim I giám hộ cho bà Dương Như A, được người đại diện cho ông Dương Kim t tòa đồng ý ông Dương Kim I giám hộ cho bà Dương Như A.

[3] Kiểm sát viên phát biểu ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về việc giải quyết việc dân sự:

Việc tuân thủ và chấp hành pháp luật của Thẩm phán từ khi thụ lý cho đến khi mở phiên họp việc dân sự là đầy đủ và đúng pháp luật.

Về nội dung vụ việc: Đề nghị Tòa án tuyên bố bà Dương Như A có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Và chỉ định giám hộ cho bà A theo quy định tại Điều 23, và điều 51 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Ông Dương K1 được miễn tiền lệ phí việc dân sự do thuộc trường hợp người cao tuổi. H2 lại 300.000 (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí ông K1 đã nộp theo biên lai thu số AA/2022/0001759 ngày 13/7/2023 của Cục thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 1 Điều 37, khoản 2 Điều 39, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 23, Điều 51, Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Khoản 2 Điều 12, Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 hướng dẫn mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Dương K1:

Tuyên bố: Bà Dương Như A, sinh năm 1963; Địa chỉ: E B, Phường A, Quận A, Thành phố Hồ Chí Minh khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định giám hộ là ông Dương Kim 11 giám hộ cho bà Dương Như A

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Dương K1 được miễn tiền lệ phí việc dân sự do thuộc trường hợp người cao tuổi. H2 lại 300.000 (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí ông K1 đã nộp theo biên lai thu số AA/2022/0001759 ngày 13/7/2023 của Cục thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân cấp cao tại TP HCM;
- Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại TP HCM;
- Viện kiểm sát nhân dân TP HCM;
- Cục Thi hành án dân sự TP HCM;
- Đương sự;
- Lưu: VT, hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Hoàng Hoa